

Школьный этап Всероссийской олимпиады школьников по кабардинскому языку и литературе

10 -нэ класс

I. Тестым елэжь:

1. Уезгъэтхаиц глаголыр (16.)

- а). щхьитІ зиІэ лъэІэсщ
- б) щхьищ зиІэ лъэмыІэсщ
- в) щхьищ зиІэ лъэІэсщ

15

2. Мыпхуэдиз, монхуэдиз, анхуэдиз цІэпапщІэхэр (16.)

- а) относительнэ цІэпапщІэхэщ
- б) зыгъэлыагъуэ цІэпапщІэхэщ
- в) щхьэ цІэпапщІэхэщ

15

3. ТхақІуэхэм фепсэлыаиц - псалъэ зэпхам яку дэль зэпхыкІэр: (16.)

- а). егъэщІыліэныгъэ
- б) зегъэкІуэныгъэ
- в). зэкІуныгъэ

15

4. Префикс зы- щытхын хуей псалъэр гъэбелджылын: (16.)

- а). ...щІепхэ бгырыпхыр
- б). ....дошхэ сабийхэр
- в). ...дэжащ спортсменхэр

15

5. Хьэрфзешэ ы макъ зэпэщІэхыу къыщыкІуэр къэгъэлыэгъуэн: (16.)

- а). хузэхуэмыгъакІуэу
- б). псынщІэу
- в). зригъэщІэгъуэкІуы

15

II. Псалъэхэр зэрызэхэт ІыхьэхэмкІэ зэпкърыхын:(по 2б.)

щабэрыкІуэ   деплъащ

25

III. Псалъэхар и пкъыгъуэкІэ зэпкърыхын: (5б.)

Врачыр абы еупщІащ, пщэдджыжькІэ гимнастикэ ищІрэ имыщІрэ.

55

IV. Пэжырытхэмрэ нагъыщэ гъэувыным и хабзэхэмрэ тету текстыр зэгъэзэхуэжын: (5б.)

Л.э.жыакІуэ пэжым, нэсым, ерыщым и цІэр зыхуэф.щэр, къэзыхь.фыр псэ.мыблэжу зи ІэнатІэм бгъэдэтырщ зи ІэщІ.гъэр нэгъэсауэ зыщІэрщ.

Апхуэдэш Щоджэ.нцЫкЮ Алий. УсакЮэм шцЭнЫ.гьэрэ гэсэнЫгьэрэ з...ритахэр куэд мэхьу, шэчыншэу, языныкьуэ.эм езым и Гэщлэгьэр яригьэлъ.гьуащ, адреЙхэм и хьэл- шэнхэр шапхьэ яхуэхьуащ, зыхальхьащ, ещл.нэхэр тхэным хуигьэуш.ащ. Ауэ и еджл.кЮэ псоми, а егьэджл.кЮэ гьуэзл.джэм зэхуэдэу яхипшар и Хэкум, лъэл.кьым, анэдэлъхубл.эм, литерл.турэм хуилэ лъл.гьуныгьэ инырщ. А лъэхьэнэм абы иригьл.джа КЫщокьуэ Алим мыпхуэдэу итхыгьащ; Дэ тшыщ дэтхэнэ зыми анэдл.лхубзэмрэ литерл.турэмрэ фЫуэ ильагьу...ныр зи фЫгьэр ЩоджэнцЫкЮ Алийщ, сыт щхьэкЛэ жыплэмэ, ари ди дэлэпыкьуэ.шуу дэ япэ зэхэтх.ащ лъэпкь псд.лъэкЛэм шцЭль макьамэр, аращ псалъэр зищлЫсым дегупсысыным дыхуезл.гьэджар...

55

"Адыгэ псалъэ"

V. КЫщокьуэ Алим и усэхэм шыщу гукЛэ пщлэм и сатырий тхы (46.)

Сыкхурит нэхь псыншлэу сэхуэдэрлэвхьы,
 сы шыр со-члэ-мэжы. Мыд тьгьыу цэ дрлэ-кьлэ уицхь сы-кхь-кьыс,
 сы кьурлэ, кьурлэ сыу кьурлэуащ.
 Мы тэр сы-те-су кьэс-кьлэ-хьыс,
 Ди хэку шьб-вэ-шэуэ сы-шлэ-вэуэ
 зэдртэл пьлэ-лэр я-дрлэ-хьыс

45

- а). Уигу кьэкЛыжа сатырхэр зыщыщ тхыгьэр "Сыкхурит нэхь псыншлэу" (16.) 15
- б) Абы и темэр Усэр тьгьыуэ шьлэу шьлэуэ, шьлэу цу кьабдэм, шьлэу пьтхьыс тьлэуэ шьлэуэ шьлэуэ шьлэуэ шьлэуэ шьлэуэ (26.) 2
- в). Гупсысэ нэхьыщхьэр зэпхьышур епхьэ кьурт, насым шьлэуэ шьлэуэ, зыман зызырпхьыс, шьлэуэ шьлэуэ шьлэуэ шьлэуэ шьлэуэ шьлэуэ (26.) 25
- г) Усэр зэрыт жыпхьэр убзыхун (ямб, хорей, дактиль, анапест, амфибрахий): пычыгьуэкЛэ зэпыудын, ударенэ тегьэувэн (56.) 35

сы-кхурит нэхь псын-шлэу сэху-эд-дрлэ-кьыс Мы-тэ-му
 сы шыр со-члэ-мэжы. Мыд тьгьыу цэ дрлэ-кьлэ уицхь сы-кхь-кьыс
 сы кьурлэ, кьурлэ сыу кьурлэуащ. Мы тэр сы-те-су кьэс-кьлэ-хьыс
 Ди хэку шьб-вэ-шэуэ сы-шлэ-вэуэ зэдртэл пьлэ-лэр я-дрлэ-хьыс

VI. КЫщокьуэ Алим и сыт хуэдэ тхыгьэхэм ущыгьуазэ? Я флэщыгьэцлэхэмр зыщыщ жанрымрэ тхын (56.)

Усэхэр: "Сыкхурит нэхь псыншлэу", "Узуншлэу-сэ тьгьыуэ",
 "Шьлэу и шьлэу", "Шьлэу шьлэу", "Зэпхьышур"
 Поэмэхэр: "Агэ", "Бы лъанэхэм дэт"
 Романсэр: "Наи кьутлэ", "Кьуртхьыгьэ", "Кьуртхьыгьэ шьлэу" 50

365